ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de la Défense nationale, le 15 mai 1987, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "sur les prestations volontaires d'encadrement", a donné le 9 juin 1987 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 15 mei 1987 door de Minister van Landsverdediging verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "betreffende de vrijwillige encadreringsprestaties", heeft op 9 juni 1987 het volgend advies gegeven :

1. Le projet d'arrêté royal tend à pourvoir à l'exécution de l'article 63 de la loi du 1er mars 1958 relative au statut des officiers de carrière des forces terrestre, aérienne et navale et du service médical ainsi que des officiers de réserve de toutes les forces armées et du service médical, modifiée par la loi du 18 février 1987.

L'article 63 de la loi du 1er mars 1958 permet au Ministre de la Défense nationale d'autoriser les officiers de réserve à effectuer trois types de prestations volontaires :

a) des prestations d'entraînement de courte durée (paragraphe 1er);

b) dans des circonstances exceptionnelles, des prestations dans une formation des forces armées pour assurer l'encadrement de celles-ci (paragraphe 2);

c) des prestations dans les formations armées ou dans les organismes constitués pour le maintien ou le rétablissement de la paix ou de la sécurité internationale, et ce, en vue d'assurer l'exécution des obligations contractées par la Belgique en sa qualité de membre d'organisations internationales (paragraphe 3).

Il ressort, tant de l'article 1er de l'arrêté royal en projet que des explications du délégué du Ministre, que cet arrêté doit s'appliquer exclusivement aux prestations de la deuxième catégorie, visées à l'article 63, § 2, de la loi du 1er mars 1958. Ceci ne résulte pourtant pas clairement de l'intitulé et du rapport au Roi.

.../...

2. - Les paragraphes 2 et 4 de l'article 63 de la loi du 1er mars 1958 disposent que :

"§ 2. Dans des circonstances exceptionnelles et pour assurer l'encadrement des forces armées sur le pied de paix, le Ministre de la Défense nationale peut autoriser les officiers de réserve à servir dans une formation de ces forces armées. La durée de ces prestations ne peut excéder quatre années.

Le début de ces prestations doit coïncider avec la fin du service accompli soit en qualité de milicien, soit en qualité d'officier du cadre de carrière ou de complément.

Les prestations visées à l'alinéa 2 sont, pour les officiers de réserve des forces terrestre, aérienne et navale et du service médical, considérées comme ayant été effectuées dans le cadre du personnel militaire temporaire pour l'application des articles 7, 22, 1°, et 27, 1°, de la loi du 13 juillet 1976 relative aux effectifs en officiers et aux statuts du personnel des forces armées.

...

§ 4. Le Roi fixe les règles applicables aux officiers de réserve visés aux §§ 2 et 3" (1).

Il résulte du texte même de l'article 63, § 2, que le Ministre de la Défense nationale ne peut autoriser les officiers de réserve à effectuer des prestations volontaires d'encadrement que dans des circonstances exceptionnelles.

Or, le texte soumis à l'avis du Conseil d'Etat ne donne aucune indication quant aux "circonstances exceptionnelles" qui permettraient actuellement au Roi d'intervenir en la matière pour fixer des règles applicables aux officiers de réserve visés au paragraphe 2 de l'article 63. Il ne fixe aucune limite dans le temps à l'application de ces règles. Il ne fournit non plus aucune

---

.../...

(1) Texte ainsi modifié par la loi du 18 février 1987.

indication au Ministre de la Défense nationale quant aux critères dont il devrait tenir compte pour l'application des règles que le Roi aurait établies.

Le projet tend en réalité à organiser un régime permanent permettant aux officiers de réserve de servir dans une formation des forces armées pour en assurer l'encadrement.

Si le projet avait pour but de remédier à un déficit chronique d'officiers supérieurs résultant de l'âge de leur admission à la pension, il tendrait à régler un problème structurel qui ne peut être assimilé à une situation résultant de circonstances exceptionnelles.

Aucune circonstance exceptionnelle n'étant invoquée, le projet ne trouve pas un fondement légal dans l'article 63, § 2, de la loi du 1er mars 1958.

+

En raison de ces observations, le Conseil d'Etat n'a pas procédé à l'examen du texte du projet.

---

1. Het ontwerp van koninklijk besluit heeft tot doel te voorzien in de uitvoering van artikel 63 van de wet van 1 maart 1958 betreffende het statuut van de beroepsofficieren van de land-, de lucht-, de zeemacht en de medische dienst en der reserveofficieren van alle krijgsmachtdelen en van de medische dienst, gewijzigd bij de wet van 18 februari 1987.

Krachtens artikel 63 van de wet van 1 maart 1958 kan de Minister van Landsverdediging de reserveofficieren toestaan drie soorten van vrijwillige prestaties te verrichten :

a) trainingsprestaties van korte duur (paragraaf 1);

b) in uitzonderlijke omstandigheden, prestaties in een formatie van de krijgsmacht met het oog op de kaderbehoeften (paragraaf 2);

c) prestaties in de gewapende formaties of in de lichamen die zijn opgericht met het oog op het behoud of het herstel van de vrede of van de internationale veiligheid, en dit ter uitvoering van de verplichtingen die België als lid van internationale organisaties heeft aangegaan (paragraaf 3).

Zowel uit artikel 1 van het ontworpen koninklijk besluit als uit de toelichtingen van de gemachtigde van de Minister blijkt dat dit besluit uitsluitend van toepassing zou zijn op de prestaties van de tweede groep, die worden bedoeld in artikel 63, § 2, van de wet van 1 maart 1958. Dat kan nochtans niet duidelijk worden afgeleid uit het opschrift en uit het verslag aan de Koning.

.../...

2. De paragrafen 2 en 4 van artikel 63 van de wet van 1 maart 1958 bepalen :

"§ 2. In uitzonderlijke omstandigheden en met het oog op de kaderbehoeften van de krijgsmacht op vredesvoet, kan de Minister van Landsverdediging de reserveofficieren toestaan te dienen in een formatie van de krijgsmachtdelen. De duur van deze prestaties mag vier jaar niet te boven gaan.

Het begin van deze prestaties dient samen te vallen met het einde van de dienst volbracht, hetzij als dienstplichtige, hetzij als officier van het beroeps- of aanvullingskader.

Voor de reserveofficieren van de land-, de lucht- en de zeemacht en van de medische dienst, worden de in het tweede lid bedoelde prestaties voor de toepassing van de artikelen 7, 22, 1°, en 27, 1°, van de wet van 13 juli 1976 betreffende de getalsterkte aan officieren en de statuten van het personeel van de krijgsmacht, geacht te zijn verricht in het kader van het tijdelijk militair personeel.

...

§ 4. De Koning bepaalt de regels die toepasselijk zijn op de in de §§ 2 en 3 bedoelde reserveofficieren" (1).

Uit de tekst zelf van artikel 63, § 2, volgt dat de Minister van Landsverdediging de reserveofficieren enkel in uitzonderlijke omstandigheden kan toestaan vrijwillige prestaties met het oog op de kaderbehoeften te verrichten.

De tekst die voor advies aan de Raad van State is voorgelegd, verstrekt echter geen enkele aanwijzing omtrent de "uitzonderlijke omstandigheden" die de Koning thans zouden toestaan om ter zake regels te stellen die toepasselijk zijn

.../...

---

(1) Tekst aldus gewijzigd bij de wet van 18 februari 1987.

op de in paragraaf 2 van artikel 63 bedoelde reserveofficieren. Hij stelt voor de toepassing van die regels geen enkele tijdslimiet vast. Hij geeft de Minister van Landsverdediging evenmin enige aanwijzing omtrent de criteria waarmee deze rekening zou moeten houden voor de toepassing van de regels die de Koning zou hebben bepaald.

Het ontwerp strekt er in feite toe te voorzien in een permanente regeling die de reserveofficieren toestaat in een formatie van de krijgsmachtdelen te dienen met het oog op de kaderbehoeften.

Indien het ontwerp tot doel had een chronisch tekort aan hoofdofficieren te verhelpen, dat het gevolg is van de leeftijd waarop zij pensioengerechtigd zijn, zou het erop gericht zijn een structureel probleem op te lossen dat niet kan worden gelijkgesteld met een toestand die voortkomt uit uitzonderlijke omstandigheden.

Aangezien geen enkele uitzonderlijke omstandigheid wordt ingeroepen, vindt het ontwerp geen rechtsgrond in artikel 63, § 2, van de wet van 1 maart 1958.

+

Gelet op deze opmerkingen, heeft de Raad van State de tekst van het ontwerp niet onderzocht.

La chambre était composée de

Messieurs : J. LIGOT, président de chambre,
de Heren : kamervoorzitter,

P. FINCOEUR, conseillers d'Etat,
L. FRANCOIS, staatsraden,

Cl. DESCHAMPS, assesseurs de la section de législation,

F. DELPEREE, assessoren van de afdeling wetgeving,

Madame : M. VAN GERREWEY, greffier,
Mevrouw : griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J.-J. STRYCKMANS, conseiller d'Etat.

Le rapport a été présenté par M. M. QUINTIN, auditeur adjoint.

De kamer was samengesteld uit

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J.-J. STRYCKMANS, staatsraad.

Het verslag werd uitgebracht door de H. M. QUINTIN, adjunct-auditeur.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

M. VAN GERREWEY.

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

J. LIGOT.